

A Kúria a dr. Mórocz István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Sári Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Törvényszéken 19.G.40.330/2010. szám alatt folyamatban volt, és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.255/2012/5. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 200.000 (Kettőszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, felhívásra 700.000 (Hétszázezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes egy ... gyártó cég magyarországi forgalmazójaként a felperes megkeresésére 2000. július 20-án árajánlatot küldött a felperes részére egy CNC vezérlésű PET előformagyártó-gép műszaki adatairól és vételáráról. 2000. augusztus 23-án pedig az előformagyártó-géphez ajánlott szárító- és adagolóberendezés áráról is írásbeli tájékoztatást adott.

Mindezek alapján a felek között 2000. november 10-én szállítási szerződés jött létre, amelyben a felperes megrendelt az alperestől 1 db HS-330 típusú CNC vezérlésű PET előformagyártó-gépet HS-500 típusú fröccsöntőegységgel és záróegységgel felszerelve, a hozzá tartozó szárító- és adagolóberendezéssel együtt. A PET előformagyártó-gép (alapgép) vételárát 53.760 dollárban, a szárító- és adagolóberendezését pedig 6.790 dollárban határozták meg. A szerződés szerint a teljesítés helye ..., a minőségi átvétel a gyártó telephelyén, a mennyiségi átvétel pedig a felperes telephelyén történik. A felperes vállalta, hogy az áruk hozzá

történő megérkezésétől számított 8 munkanap alatt elvégzi a mennyiségi és minőségi vizsgálatot, és esetleges észrevételeit, kifogásait közli az alperessel. A gép üzembe helyezését az alperes képviselője a felperes értesítésétől számított 3 napon belül vállalta elvégezni azzal, hogy a beüzemelés során kezelési tréninget tart, betanítja a gépek működtetését és kezelését minimum 3 munkanap időtartam alatt. A teljesítési határidő 3 hónap + 6 hét hajóút volt, a szerződés tárgyát képező gépekre pedig az alperes 12 havi teljes körű garanciát vállalt.

A szerződés aláírását követően az alperes a felperes kezdeményezésére változatlan keltezéssel egy módosított szállítási megállapodást készített, amely szerint a szállítási határidő egy hónapot meghaladó túllépése esetére a vételár napi 0,5 %-ának megfelelő mértékű kötbér fizetését kötötték ki. A módosított szerződést az alperes aláírva megküldte a felperes részére.

A felperes 2000. november 17-én megfizette a kért vételárelőleget az alperesnek.

A felperes képviselője 2001. március 13-án a kínai gyártó cég telephelyére utazott a gépek átvétele céljából. Hazaérkezését követően 2001. március 19-én írásban közölte az alperessel kifogásait, így egyebek mellett azt, hogy a fröccsöntőgép nem rendelkezik hidraulikus kidobóval, a gyártó nem tud a szárítóberendezés megrendeléséről, nem készült jegyzőkönyv a gép átadás-átvételéről, a gépeket nem készítették elő szállításra, valamint hogy nem látja biztosítotttnak, hogy az általa megtekintett gépet fogja megkapni.

Az alperes a 2001. március 20-i válaszában közölte, hogy a kínai gyártó a berendezést hidraulikus kidobóval fogja felszerelni. Biztosította a felperest, hogy a megtekintett és működés közben látott gépet fogja megkapni. Megerősítette továbbá, hogy a gép üzembe helyezéséről és betanítási tréningjéről gondoskodni fog, és a PET fröccsöntési technológiára vonatkozó információkat is a felperes rendelkezésére bocsátja. A szárítóberendezéssel kapcsolatos kifogásokra pedig jelezte, hogy a felperes igénye esetén az árkülönbözet megfizetése mellett nagyobb kapacitású berendezést tud biztosítani.

2001. március 30-án az alperes értesítette a felperest, hogy a fröccsöntőgép szállításra kész, a vételárhátralék kiegyenlítését követően a gépet feladják.

A megrendelt berendezéseket végül 2001. június 28-án adták át a felperes részére. Ezt követően a felperes 2001. július 06-án tájékoztatta az alperest, hogy nem kapta meg a kötelező felelősségi nyilatkozatot, a berendezéshez tartozó magyar nyelvű gépkönyvet és

a telepítésre vonatkozó előírásokat. Az alperes válaszában közölte, hogy az üzembe helyezésre a következő hét közepén kerülhet sor, a magyar nyelvű kezelési utasítást ekkor személyesen adja át.

2001. július 19-én a felek képviselői a felperes telephelyén közösen megállapították, hogy az előformagyártó-géphez kapcsolódó színezékadagoló berendezés nem lett leszállítva, a szárítóberendezés alkalmatlan a PET granulátum szárítására, a berendezést csak egy használt, nem PET előformát gyártó szerszámmal lehetett kipróbálni, a berendezés nem CNC vezérlésű, a fröccsegység előre- illetve hátramosztatása nem elektronikus úton történik és a szerszámkidobó is kézi beállítású. Rögzítették, hogy az átadás-átvételre csak a hibák kiküszöbölését és az üzemszerű PET előformagyártást követően kerülhet sor. A felperes egyben kérte a szárítóberendezés elszállítását és a vételár visszatérítését az alperestől.

Ezt követően azonban az alperes a 2001. július 20-án a felpereshez küldött nyilatkozatában a szárítóberendezés visszavételét ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a felperes elismeri az átadás-átvétel megtörténtét. Álláspontja szerint az átadás-átvétel nem köthető a sikeres PET előformagyártáshoz, az pedig nem róható a terhére, hogy a felperes által biztosított szerszámot a gépre nem lehetett a jelenlegi állapotában felszerelni. A CNC kijelzéssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a felperes képviselője kínai látogatása során e vonatkozásban nem fogalmazott meg kifogásokat, csak a mechanikus kidobás kiküszöbölését kérte. Véleménye szerint a fröccsegység előre- és hátramosztatása, illetve a kidobó kézi beállítása egyébként sem igényel több időt, mint a számítógép programozása. Közölte, hogy az ismételt beüzemelés nem képezi a feladatát, egyebekben viszont mindent megtesz a további hiányosságok elhárítása érdekében. Álláspontja szerint azonban 2001. július 19-én működőképesen, beüzemelt állapotban adta át a berendezést a felperesnek, így az egy éves jótállási idő megkezdődött. 2001. augusztus 01-jén ugyanakkor az alperes felajánlott egy másik szárítóberendezést a felperesnek.

A felperes 2001. augusztus 06-án tájékoztatta az alperest, hogy felajánlott szárítóra nem tart igényt, kérte a szárító elszállítását és ellenértékének visszafizetését. Közölte továbbá, hogy a fröccsöntőgépet nem üzemelteti. Az alperes a 2001. augusztus 07-i válaszában bejelentette, hogy miután a felperes az üzembe helyezés tényét nem ismerte el, visszavonja a szárítóberendezés visszavásárlására tett ajánlatát.

A felperes késedelemre és hibás teljesítésre hivatkozással vitássá tette az alperes szerződés szerű teljesítését. Az alperes azonban a szerződés szegését nem ismerte el, véleménye szerint a szállítási késedelem nem neki, hanem a gyártónak felróható okból következett

be. Állította, hogy 2001. július 19-én a szerződésben foglaltaknak megfelelő, rendeltetésszerű használatra alkalmas berendezést bocsátott a felperes birtokába, szeptember 07-én pedig az üzembe helyezési és betanítási kötelezettségének is eleget tett.

A felperes módosított keresetében 22.007.000 forint és járulécai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Elsődlegesen az alperes hibás teljesítésére hivatkozással 2.000.000 forint árleszállítás és 9.493.385 forint kártérítés, a teljesítési késedelemre tekintettel pedig 10.513.615 forint megfizetésére tartott igényt, másodlagosan pedig 2.000.000 forint árleszállítás, 15.007.000 forint kártérítés és 5.000.000 forint késedelmi kötbér fizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest 22.007.000 forint és járulécai megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság azonban az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és az alperest terhelő marasztalás összegét 7.000.000 forintra és járulékaira leszállította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes a szállítási szerződést késedelmesen és hibásan teljesítette. A felperes ugyanis a vételárelőleget 2000. november 17-én megfizette, így a szerződés értelmében a berendezéseket az alperesnek 2001. március 31-ig le kellett volna szállítania. A gépek átadására azonban csupán 2001. június 28-án, tehát 89 nap késedelemmel került sor. A rendelkezésre álló okiratok alapján kétséget kizáróan megállapítható az is, hogy a teljesítési késedelem eseteire a felek a szállítási szerződést módosító megállapodásukban írásban kötbér fizetését kötötték ki. Azt pedig az alperes a per során nem tudta bizonyítani, hogy a határidőben történő teljesítés érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az alperes ugyanis alaptalanul hivatkozott e vonatkozásban arra, hogy a szállítás késedelmét az idézte elő, hogy a felperes az ügyvezetője ... látogatását követően módosította az eredeti megrendelését, és a PET előformagyártó-gépet mechanikus helyett hidraulikus kidobóval kérte legyártani. ... igazságügyi szakértő szakvéleményéből és a rendelkezésre álló okiratokból, köztük az alperes saját, 2001. március 20-án kelt leveléből kitűnően ugyanis a berendezést már eleve hidraulikus kidobóval kellett volna felszerelni. Nem alkalmasak az alperes vétlenségének igazolására a kínai gyártó alkalmazottjának írásbeli nyilatkozatában foglaltak sem. A nyilatkozat tartalma ugyanis ellentétes az alperes saját, 2001. március 30-án a felperes részére küldött telefaxában közöltekkel. Mindezek figyelembevételével a felperes megalapozottan tartott igényt 5.000.000 forint késedelmi kötbér fizetésére.

Az alperes a jogerős ítélet indokolásában kifejtettek szerint nem tett eleget a szerződéses szolgáltatás teljesítéséhez kapcsolódó járulékos kötelezettségeinek sem, a magyar nyelvű gépkönyvet ugyanis nem bocsátotta megfelelően a felperes rendelkezésére, nem teljesítette betanítási kötelezettségét és nem adta át a szervizkódot sem. A járulékos kötelezettségek teljesítésének elmulasztása pedig hibás teljesítésnek minősül. A felperes ezért megalapozottan tartott igényt árleszállításra. A felperest a hibás teljesítés miatt megillető árleszállítás összegét a bíróság ... igazságügyi szakértő 2011. december 01-i tárgyaláson tett nyilatkozata alapján 2.000.000 forintban határozta meg. A felperes kártérítési igényét ugyanakkor a másodfokú bíróság alaptalannak ítélte.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt - az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy közte és a felperes között a teljesítési késedelem esetére érvényes kötbérmegállapodás nem jött létre, az erre irányuló szerződésmódosítási ajánlatára ugyanis az ajánlati kötöttség időtartama alatt a felperes felhívás ellenére sem válaszolt, az általa megküldött szerződéstervezetet aláírva nem küldte vissza. Iratellenesen állapította meg a bíróság azt is, hogy az előformagyártó-gépet az eredeti szállítási szerződésben foglaltak alapján hidraulikus kidobóval felszerelten kellett volna leszállítania. Ezt ugyanis sem ... igazságügyi szakértő egyébként is téves szakvéleménye, sem a gépkönyv tartalma, sem pedig a felperessel folytatott levelezése nem támasztja alá. Állította, hogy a hidraulikus kidobó felszerelését a felperes az ügyvezetője kínai látogatását követően, tehát utólagosan kezdeményezte. A megrendelői igények utólagos változása pedig értelemszerűen kihatott a teljesítés időpontjára is, mégpedig akként, hogy - ... és ... szakértő nyilatkozatából kitűnően - 8 hét késedelmet okozott. Az ezzel összefüggő határidő-túllépéséért pedig az álláspontja szerint nem tartozik felelősséggel; erre az időszakra késedelmi kötbér fizetésére nem kötelezhető.

Megjegyezte, hogy 2001. július 19-én egyébként is megállapodtak a teljesítési határidő módosításában, az előformagyártó-gép megfelelő üzembe helyezéséhez ugyanis a felperesnél sem alapanyag, sem fröccsöntőszerszám nem állt rendelkezésre. A teljesítési határidő módosítására figyelemmel pedig késedelembe esése nem állapítható meg. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a szerződésmódosításra történt hivatkozását érdemben nem is vizsgálta. Álláspontja szerint a felperes által követelt kötbér egyébként is túlzott mértékű, ezért annak mérséklése lett volna indokolt.

Előadta továbbá, hogy a betanítási kötelezettségét Hegedűs István teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatából és a rendelkezésre álló egyéb okiratokból kitűnően megfelelően teljesítette, és a berendezés beüzemelésének második megkísérlésekor a magyar nyelvű gépkönyvet is átadta a felperes részére. Mindezek ellenkezőjét tehát a bíróság szerinte iratellenesen állapította meg. A felperes nem is hiányolta a betanítási tréninget és a gépkönyvet; ezekkel összefüggésben semmiféle hátránya nem keletkezett. A szervizkód hiánya pedig ... igazságügyi szakértő megállapítása szerint nem befolyásolta a berendezés rendeltetésszerű használhatóságát. Megalapozatlan döntést hozott a bíróság az árleszállítás mértékének meghatározása körében is, az igazságügyi szakértő ugyanis e vonatkozásban csupán feltételes nyilatkozatot tett, a nyilatkozat alapját képező feltételek bekövetkezését viszont a felperes a per során nem bizonyította. Véleménye szerint az árleszállítás mértékének megállapítása érdekében külön szakértői bizonyítást kellett volna lefolytatni.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A jogerős ítélet felülvizsgálatára a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében kizárólag jogszabálysértés miatt kerülhet sor. A felülvizsgálat alapjául szolgáló jogszabálysértés anyagi és eljárási jogszabálysértés egyaránt lehet, az eljárási szabályok megsértése azonban a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése értelmében csak akkor adhat alapot a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ha lényegesen kihatott az ügy érdemi elbírálására. Ennek megfelelően a felülvizsgálati kérelem előterjesztője kérelmében a jogszabálysértés megjelölése körében arra hivatkozhat, hogy valamely az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabály megsértésére került sor, illetőleg a döntés meghozatala során nem a megfelelő anyagi jogszabályt alkalmazták, vagy az egyébként irányadó jogszabályt tévesen értelmezték. Jogszabálysértést jelent a megalapozatlanság is, ha az eljáró bíróságok a tényállást kellően nem tárták fel, noha a felek a szükséges bizonyítást felajánlották, illetőleg a bizonyítási indítványok előterjesztése azért maradt el, mert a felek előzőleg a bizonyítandó tények és a bizonyítási teher körében nem kaptak a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő tájékoztatást, vagy e vonatkozásban téves tájékoztatást kaptak.

A felülvizsgálat alapjául szolgálhat, tehát jogszabálysértést eredményez a megalapozatlanság abban az esetben is, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, illetőleg ha a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott. A bizonyítékok okszerű mérlegelése azonban felülvizsgálattal nem támadható. A Kúria következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt, eltérő értékelésére (ún. felülmérlegelésére) nem kerülhet sor (BH 2012.179.). Nem hivatkozhat a jogszabálysértés megjelölése körében a felülvizsgálati kérelem előterjesztője új tényekre, illetve olyan kérdésekre sem, amelyekkel az ügyben eljáró bíróságok erre irányuló kérelem hiányában a perben nem foglalkozhattak. A felülvizsgálati eljárás ugyanis nem a per folytatása; a tárgya a felülvizsgálati kérelem által meghatározott keretek között a már meghozott jogerős döntés jogszerűségének felülvizsgálata. Ennek megfelelően a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálattal, amely az első- és másodfokú eljárásban is felmerült (EBH 2000.371.). A felülvizsgálati kérelemben sem új jogcímre, sem korábban nem érvényesített kifogásokra nem lehet hivatkozni (BH 1996.372.).

A kötelezett a Ptk. 298. §-a értelmében késedelembe esik,

- a) ha a szerződésben megállapított vagy a szolgáltatás rendeltetéséből kétségtelenül megállapítható teljesítési idő eredménytelenül eltelt
- b) más esetekben, ha a kötelezettségét a jogosult felszólításra nem teljesíti.

Az alperesnek a felperes által megrendelt berendezéseket a szállítási szerződés irányadó kikötései értelmében nem vitásan 2001. március 31-ig kellett volna átadnia. Alaptalanul hivatkozott e vonatkozásban az alperes az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében és a felülvizsgálati kérelemben arra, hogy 2001. július 19-én a teljesítési határidőt az előformagyártó-gép üzembe helyezéséhez szükséges alapanyag és fröccsöntőszerszám beszerzéséig meghosszabbították. A szállítási határidő ugyanis már jóval 2001. július 19-ét megelőzően eltelt, arra vonatkozó bizonyítékok pedig a perben nem keletkeztek, hogy a felperes mentesíteni kívánta volna az alperest a késedelem jogkövetkezményei alól. A szerződés módosítására vonatkozó állítás az alperes saját, az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozataival és a felek egymás közti levelezésében foglaltakkal sem áll összhangban.

Mindezekre figyelemmel a bíróság jogszabálysértés nélkül következtetett arra, hogy az alperes azzal, hogy a gépeket csupán 2001. június 28-án adta át a felperes részére, a szállítási szerződést késedelmesen teljesítette.

A Ptk. 246. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kötelezett meghatározott pénzösszeg fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, nem, vagy nem szerződésszerűen teljesít (kötér). Kötbért csak írásban lehet érvényesen kikötni.

A bíróság a bizonyítékok helyes értékelése alapján, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nélkül állapította meg, hogy a felek a módosított szállítási szerződésben a szállítási határidő túllépése esetére késedelmi kötbér fizetésében állapodtak meg. A per irataiból ugyanis egyértelműen kitűnik, hogy a szerződés módosítását, a kötbér kikötését - a felülvizsgálati kérelemben kifejtettekkel ellentétben - nem az alperes, hanem a felperes kezdeményezte, és az iratok között a kötbérmegállapodást magában foglaló, mindkét fél által aláírt írásbeli szerződésmódosítás is megtalálható.

A szükséges bizonyítási eljárás lefolytatását követően jogszabálysértés nélkül jutott a bíróság arra a következtetésre is, hogy az alperes a kötbérfelelősség alól nem mentesülhet. A felek levelezésében foglaltak és az igazságügyi szakértő által értékelt egyéb okiratok alapján ugyanis a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabály, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nélkül állapította meg, hogy az előformagyártó-gépet már a felek eredeti megállapodása alapján is hidraulikus kidobóval kellett volna felszerelni. A megrendelői igények utólagos módosulására tehát az alperes a szállítási késedelem kimentése körében megalapozottan nem hivatkozhat.

A felperes mindezekre tekintettel indokoltan tartott igényt az alperes 89 napos teljesítési késedelme alapján késedelmi kötbér fizetésére.

A kötbér mérséklését az alperes a per során nem kérte, de a napi 0,5 %-os kötbér egyébként sem tekinthető túlzott mértékűnek. A bíróság ezért a kötbér mérséklését a Ptk. 247. § (1) bekezdésének helyes alkalmazásával mellőzte.

Az alperes 5.000.000 forint késedelmi kötbérben való marasztalására tehát a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül került sor.

A Ptk-nak a felek közötti szállítási szerződés megkötésekor hatályban volt, és így a jelen esetben irányadó 305. § (1) bekezdése szerint a kötelezett hibásan teljesít, ha a visszterhes szerződés alapján szolgáltatott dolog nem felel meg a teljesítéskor a törvényes vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak.

A szolgáltatás minőségével kapcsolatos követelményeket mindenekelőtt maga a felek közötti szerződés határozhatja meg. A felek ugyanis a Ptk. 200. § (1) bekezdése értelmében szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. Ennek keretében pedig szabadon meghatározhatják a kötelezett által nyújtandó szolgáltatás minőségét, konkrét tulajdonságait is. Így a szerződésben sor kerülhet a szolgáltatás fizikai, biológiai tulajdonságainak, kémiai összetevőinek, technikai adottságainak, küllemének, megjelenésének, csomagolásának és speciális felhasználási céljának meghatározására. A szolgáltatásnak pedig elsősorban ezeknek a szerződéses minőségi követelményeknek kell megfelelnie, e követelmények megsértése tehát hibás teljesítést jelent.

A szolgáltatás minőségével kapcsolatos jogszabályi elvárások többféle módon is megfogalmazódhatnak. Egyrészt külön jogszabályok minőségi követelmények rögzítésével előírhatják az adott szolgáltatás konkrét tulajdonságait. Ha e szabályok kőgensek, a szolgáltatás minőségének megítélése során alapvetően ezeket kell alapul venni. A diszpozitív szabályozás pedig értelemszerűen a felek eltérő megállapodása hiányában irányadó.

Ha a szolgáltatás minőségével kapcsolatban sem a felek szerződése, sem külön jogszabály nem fogalmaz meg más elvárásokat, e vonatkozásban a Ptk. 277. § (1) bekezdésében megfogalmazott általános követelmények jönnek figyelembe. Eszerint a szolgáltatásnak alkalmasnak kell lennie a rendeltetése szerinti, tehát az ilyen szolgáltatások esetében általánosan megszokott céljának betöltésére, és rendelkeznie kell az azonos fajtajú szolgáltatások szokásos, elvárható minőségével. A szolgáltatás tehát mindezekre figyelemmel - a felek eltérő megállapodásának, illetve külön jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - hibás, ha bármely okból nem alkalmas a rendeltetésének megfelelő felhasználásra, vagy nem rendelkezik az ilyen szolgáltatások szokásos, a jogosult által elvárható minőségével.

A Ptk. korábban hatályban volt, de a jelen esetben irányadó 277. § (4) bekezdése általános követelményként írja elő, hogy a kötelezett dolog szolgáltatására irányuló szerződés esetén adja meg a dologról a rendeltetésszerű használathoz, a felhasználáshoz szükséges tájékoztatást. Emellett külön jogszabályok is konkrét előírásokat fogalmazhatnak meg az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó járulékos kötelezettségekről. E járulékos kötelezettségek teljesítésének (használati, kezelési utasítások, árujelzők, minőségi tanúsítványok, megfelelőségi nyilatkozatok, kísézőokmányok stb. átadásának) elmulasztása szintén hibás teljesítést eredményezhet, még akkor is, ha maga a szerződéses szolgáltatás egyébként nem minőséghibás.

Az alperes a megrendelt berendezéseket nem vitásan magyar nyelvű

gépkönyv nélkül adta át a felperesnek; a gépkönyv átadására a rendelkezésre álló adatok szerint csupán több hónappal később, a felperes felszólítását követően került sor. Az igazságügyi szakértő megállapítása szerint azonban az így átadott gépkönyv is hiányos volt, az alperes tehát a Ptk. 277. § (4) bekezdésében meghatározott kötelezettségét maradéktalanul nem teljesítette. Azt pedig az alperes a per során - a jogerős ítélet indokolásában helyesen kifejtetteknek megfelelően - nem bizonyította, hogy a szállítási szerződésben vállalt betanítási kötelezettségének eleget tett. A felülvizsgálati kérelemben megjelölt bizonyítékok ugyanis ennek igazolására nem alkalmasak, egyéb megfelelő bizonyíték pedig e vonatkozásban nem keletkezett. Nem volt emellett vitás a perben az sem, hogy az alperes a szervizkódot sem közölte a felperessel.

Mindezek azt jelentik, hogy az alperes a szerződéses szolgáltatáshoz kapcsolódó járulékos kötelezettségeinek nem tett eleget. A bíróság ezért jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes a szállítási szerződést hibásan teljesítette.

Hibás teljesítés esetén a jogosult a Ptk. korábban hatályban volt, de a jelen esetben irányadó 306. § (1) bekezdéséből kitűnően elsődlegesen a választása szerint kijavítást vagy megfelelő árleszállítást kérhet.

A felperes a perbeli esetben a hibás teljesítés miatt árleszállítást igényelt. Az árleszállítás rendeltetése a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti - a hibás teljesítés folytán meg bomlott - egyenértékűség, értékegyensúly biztosítása az ellenszolgáltatás megfelelő csökkentésével. Mértékének meghatározása során a szolgáltatás ellenértékéből vagy a szerződésben kikötött összegből kell kiindulni, és azt kell vizsgálni, hogy a kikötött díjhoz viszonyítva a hiba milyen értékcsökkenést okozott.

A felperest az alperesi járulékos kötelezettségek teljesítésének elmaradása miatt megillető árleszállítás mértékét a bíróság ... igazságügyi szakértő nyilatkozata alapján jogszabálysértés nélkül határozta meg. A szakértő ugyanis a felmerült szakkérdést megfelelően megválaszolta, a műszaki becslésen alapuló szakértő nyilatkozata cáfolatára vagy aggályossá tételére alkalmas bizonyítékok pedig a per során nem keletkeztek. További szakértői bizonyításra ezért az árleszállítás mértékének megállapítása körében - a felülvizsgálati kérelemben kifejtettekkel ellentétben - nem volt szükség; ... szakértői nyilatkozata az érdemi döntés alapjául szolgálhatott.

Mindezekre tekintettel a bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül kötelezte az alperest 2.000.000 forint árleszállítás fizetésére.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az alperes köteles az állam javára, külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2013. december 05.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró